

Марина З. Пејчић¹

Бојан Р. Видаковић

Универзитет у Источном Сарајеву

Педагошки факултет у Бијељини

АНАЛИЗА СТАЊА ИНФОРМАТИЧКЕ ПИСМЕНОСТИ КОД ДЈЕЦЕ У ОСНОВНИМ ШКОЛАМА

***Апстракт:** У овом раду анализиран је ниво информатичке писмености дјеце у основним школама. Информатичка писменост односи се на познавање хардвера и софтвера рачунара, као и употребу рачунара и рачунарских програма у свакодневном животу. С обзиром на то да живимо у савременом добу, свјedoци смо значаја информатике као науке, која је заузела значајну улогу у свим сферама живота. Управо из тог разлога, дошли смо на идеју да испитамо ниво познавања информатике код ученика основних школа. Основни мјерни инструмент био је тест који се састоји од 25 питања и обухвата основне информатичке сегменте. Спроведеним истраживањем тестирани су ученици деветог разреда урбане и руралне средине, а сврха је била провјерити ниво на којем се налазе ученици основношколског узраста, када је информатичка писменост у питању.*

***Кључне ријечи:** информатичка писменост, дјеца, школа.*

УВОД

Улога и важност писмености мијењале су се кроз вијекове. Основна информатичка знања и вјештине које треба да има информатички писмена особа стално се допуњавају и усавршавају, јер је потребно да се прати брз развој технологије. Недавно, основна знања укључи-

---

¹ pejciem1997@gmail.com

вала су само познавање програма за обраду текста, програм за рад са табелама и израду презентација помоћу рачунара. Данас се у основе знања убраја и познавање Интернета, комуницирање путем друштвених мрежа, а посебно електронском поштом, познавање програмских језика и многе друге способности (Тomičić, Cvrtila i Pavetić, 2012).

Татковић и Мочинић (2012) истичу да су бројни аутори говорили о информационој и информатичкој писмености као кључној компетенцији за дјеловање и живот, за успјех у послу и комуникацији.

У данашње вријеме, информациона писменост тешко иде без информатичке писмености. С обзиром на то да је већина информација данас записана у дигиталном облику, да бисмо били информационо писмени морамо бити и информатички писмени (Špiranec i Vanek-Zorica, 2008; према: Šemper, 2015).

Надрљански (2006) дефинише информатичку писменост као способност коришћења рачунара и рачунарских програма. Дјеца одрастају у доба савремене технологије коју свакодневно користе. Све више дјеце слободно вријеме проводи коришћењем таблета, рачунара, мобилних телефона и других уређаја. Са друге стране имамо наставнике који нису одрасли у вријеме када је постојала савремена технологија и ту долазимо до великог проблема. Млађе генерације вјештије користе савремене уређаје него њихови родитељи, па и наставници (Нуџић, 2017). Наставници имају велики задатак да савладају информатичке садржаје како би на квалитетан и исправан начин могли користити рачунар у настави (Вјекјић i Stanković, 2006).

Чињеница је да су дјеца и прије поласка у школу у свакодневној интеракцији са рачунарима (Jakubin, 2020). Најчешћи проблеми са којима се сусрећу дјеца приликом информатичког описмењавања јесу неадекватна опремљеност кабинета за извођење квалитетне наставе. Већина школа не посједује довољан број рачунара да би сваки ученик могао имати приступ опреми. Проблем је израженији у образовним установама у неразвијенијим мјестима. Самим тим је одржавање наставе отежано, али чињеница јесте да већина дјеце има савременије рачунаре код куће, него што их школе имају.

Циљ истраживања односи се на испитивање анализе стања информатичке писмености дјеце у основним школама, као и то да се иста унаприједи помоћу савремених технологија које представљају будућност у свим сферама, а и у самом процесу наставе у школама.

МЕТОДОЛОГИЈА

У раду је приказана анализа стања информатичке писмености дјеце у основним школама урбане и руралне средине, јер је дошло до потребе за сазнањем колико су, заправо, дјеца информатички писмена и зрела. Приликом израде рада коришћени су разни приручници, домаћа и страна стручна и научна литература, интернет презентације, интернет портали, доступна литература са претраживача Google Akademia, скрипте, као и знања аутора стечена током школовања.

С обзиром на то да је тема рада захтијевала спровођење истраживања у основним школама, тако је и учињено. Истраживање је спроведено у основним школама „Ћирило и Методије“ у Главичицама и „Јован Дучић“ у Бијељини. Тестирано је укупно 59 ученика, од којих је 35 мушких и 24 женска испитаника и сви су ученици деветог разреда. У обје школе, тестирање је извршено на часовима информатике у кабинетима наставе информатике. Ученици су подијељени у двије или више група. У Основној школи „Јован Дучић“ тестирано је 29 ученика – од тога 22 дјечака и 7 дјевојчица, који су подијељени у двије групе: у једној је било 14, а у другој 15 испитаника. У школи „Ћирило и Методије“ тестирано је 30 ученика – 13 дјечака и 17 дјевојчица, гдје су формиране 4 групе: двије групе по 6 ученика и двије групе по 9 ученика.

Као инструмент истраживања коришћен је анонимни упитник, односно, тест којим се испитује информатичка писменост, гдје је попуњено више одговора, од којих испитаник заокружује један тачан одговор (видјети Прилог 1).

Како не постоји универзални нити стандардизовани тест за провјеравање информатичке писмености већ више тестова разних аутора или организација, конструисаних тако да се узима у обзир сврха и циљ тестирања, у овом раду употријебљен је тест водеће рекламне мреже за запошљавање - „Jobnetwork“, која повезује послодавце и квалификоване таленте (видјети Прилог 1). Тест се састоји од 25 питања информатичке природе, као и два питања која се односе на личне податке. Свако питање информатичке природе носи по два бода.

Испитивање је спроведено у временском периоду од 1. 2. до 8. 2. 2021. године. Директори, наставници и испитаници ових школа били су претходно упознати са начином и сврхом спровођења теста, након одобрења од стране директора школе.

Након спроведеног тестирања, приликом вредновања резулта-

та, сваки ученик је класификован према броју освојених бодова као информатички неписмен (0-22 бода), просјечно информатички писмен (22-36 бодова), односно информатички писмен (36 и више бодова).

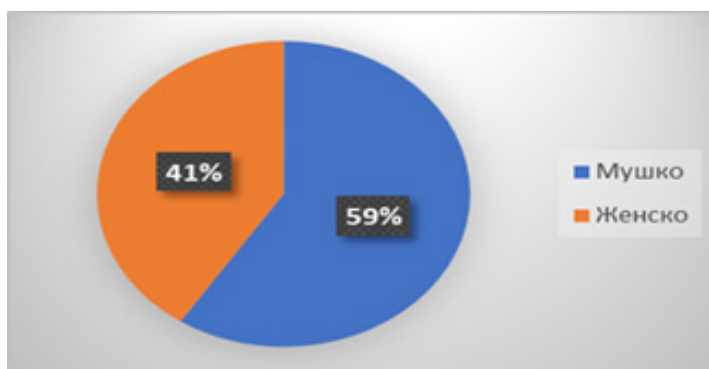
Ученици су најприје заокруживали пол и школу коју похађају, како бисмо имали увид у то колико је мушких, а колико женских испитаника и из које средине долазе. Затим су услиједила питања из информатике. За анализу и резултате статистичке обраде података коришћен је програм IBM SPSS Statistics 20. У наставку рада приказани су резултати нашег истраживања.

РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

У оквиру истраживања приказана је укупна полна структура ученика (табела 1) која износи 59 (100%), гдје има 35 мушких (59%) и 24 женска (41%) испитаника. На графикону 1 видимо да је знатно већи број мушких испитаника.

Табела 1. Укупна полна структура испитаника – ученика

Пол	Број ученика	Процент
Мушки	35	59%
Женски	24	41%
Укупно	59	100%

Графикон 1. Укупна полна структура испитаника – ученика

Затим је приказана табела 2, која се односи на средину у којој ученици живе и похађају основну школу. У урбаној средини има 29

(49%) ученика, а у руралној 30, односно 51% од укупног броја, што је приказано на графикону 2, гдје је скоро уједначен проценат испитаника у обје средине.

Табела 2. Удио ученика у зависности од средине у којој живе

Средина	Број ученика	Процент
Урбана	29	49%
Рурална	30	51%
Укупно	59	100%

Графикон 2. Удио ученика у зависности од средине у којој живе

За израчунавање дескриптивне статистике која је приказана у табеларној форми (табела 3 и табела 4), израчунати су основни дескриптивни показатељи за варијаблу „Информатичка писменост“, према полу за урбану и руралну средину.

Табела 3. Основни дескриптивни показатељи за дјечаке и дјевојчице урбаних средина

Варијабла	Пол	N	MIN	MAX	AS	SD	Skew	Kurt
Информатичка писменост	Дјечаци	22	20,00	48,00	35,4545	7,88445	-0,536	-0,639
	Дјевојчице	7	12,00	46,00	31,1429	11,59639	-0,684	-0,194

Легенда: N – број испитаника; MIN – минимални број освојених бодова; MAX – максимални број освојених бодова; AS – средња вриједност; SD – стандардна девијација (мјери дисперзију скупа података у односу на његову средњу вриједност); Skew (skewness) – степен асиметрије уочене у расподјели вјероватноће; Kurt (kurtosis) – статистичка мјера хомогености дистрибуције.

Табела 4. Основни дескриптивни показатељи за дјечаке и дјевојчице руралних средина

Варијабла	Пол	N	MIN	MAX	AS	SD	Skew	Kurt
Информатичка писменост	Дјечаци	13	22,00	48,00	34,0000	7,07107	0,134	0,271
	Дјевојчице	17	32,00	42,00	36,8235	2,92052	-0,008	-0,726

Легенда: *N* – број испитаника; *MIN* – минимални број освојених бодова; *MAX* – максимални број освојених бодова; *AS* – средња вриједност; *SD* – стандардна девијација (мјери дисперзију скупа података у односу на његову средњу вриједност); *Skew (skewness)* – степен асиметрије уочене у расподјели вјероватноће; *Kurt (kurtosis)* – статистичка мјера хомогености дистрибуције.

На основу пројекције добијених резултата у истраживању можемо констатовати да у табелама 3 и 4 постоји добра дискриминативност мјерења, имајући у виду да је однос стандардне девијације и аритметичке средине такав да можемо три стандардне девијације сврстати у једну аритметичку средину. Вриједности распона су прихватљиве, пошто су минимална и максимална добијена вриједност у резултату сличне и код дјечака и код дјевојчица у односу на аритметичку средину. Скјуничне вриједности код дјечака и дјевојчица су у зони прихватљивих резултата, те можемо констатовати да не постоји значајнија асиметрија дистрибуције података. Куртичне вриједности су за оба пола у зони добрих резултата, а на основу њиховог предзнака уочавамо да је присутан платикуртичан облик дистрибуције.

Помоћу Колмогоров-Смирновог теста одредили смо разлику између резултата конкретне и теоретске дистрибуције, а добијени резултати представљени су у наредним табелама.

Табела 5. Нормалност дистрибуције тестирана Колмогоров-Смирновим тестом за дјечаке и дјевојчице урбаних средина

Варијабла	Пол	K-S	p	MEA
Информатичка писменост	Дјечаци	0,807	0,533	0,172
	Дјевојчице	0,618	0,839	0,234

Легенда: *MEA* – максимална екстремна разлика између добијене и очекиване дистрибуције; *K-S* – *Kolmogorov-Smirnov Z* коефицијент; *p (Asymptotic Significance)* – ниво статистичке значајности *Kolmogorov-Smirnov Z* коефицијента.

Табела 6. Нормалност дистрибуције тестирана Колмогоров-Смирновим тестом за дјечаке и дјевојчице руралних средина

Варијабла	Пол	K-S	p	MEA
Информатичка писменост	Дјечаки	0,693	0,772	0,192
	Дјевојчице	0,822	0,510	0,199

Легенда: **MEA** – максимална екстремна разлика између добијене и очекиване дистрибуције; **K-S** – **Kolmogorov-Smirnov Z** коефицијент; **p** (**Asymptotic Significance**) – ниво статистичке значајности **Kolmogorov-Smirnov Z** коефицијента.

Из табела 5 и 6 гдје су приказане нормалности дистрибуције варијабли тестираних Колмогоров-Смирновим тестом, може се констатовати да не постоји статистички значајно одступање уочене дистрибуције од нормалне, односно теоријске. Све вриједности максималног екстремног одступања (апсолутне разлике) су испод граничне вриједности KS – теста, а статистичка значајност свих варијабли је изнад 0,01.

Приликом израчунавања униваријантне анализе варијансе, тестира се однос варијабилитета резултата између група. Уколико су вриједности тог односа статистички значајне, закључује се да групе припадају различитим популацијама, односно да се статистички разликују. Резултати добијени обрадом података помоћу ове анализе приказују се у табели 7.

Табела 7. Разлике у информатичкој писмености дјечака и дјевојчица урбане и руралне средине

Варијабла	f	p
Информатичка писменост за дјечаке	0,299	0,588
Информатичка писменост за дјевојчице	3,732	0,066

Легенда: **F** - униваријантни **f** тест; **p** - статистичка значајност униваријантног **f** теста.

Излазним резултатима анализе варијансе која говори о разликама, закључујемо да је вриједност F-односа за варијаблу „Информатичка писменост за дјечаке“ мања од 1 ($F < 1$), што говори да не постоје значајне разлике између анализираних група испитаника у њиховим аритметичким срединама и да оне припадају једној истој

популацији. Такође код варијабле “Информатичка писменост за дјевојчице” можемо констатовати да се анализирани групе статистички значајно не разликују, односно да нема одступања.

За истраживање информатичке писмености обухваћени су четрнаестогодишњаци (ученици деветог разреда) из разлога јер је то крај основношколског образовања и веома је важно провјерити са каквим информатичким знањем ученици завршавају основну школу и настављају даље образовање. У тесту који је спроведен у виду упитника било је могуће остварити максимално 50 бодова. Према броју бодова остварених на тесту, постоје три категорије које показују ниво информатичке писмености ученика.

Резултати показују да просјечан број бодова који су испитаници постигли на тесту (оба пола) износи $M=33,29$ у урбаној средини, гдје је најмањи број остварених бодова 12, а највиши остварен резултат је 48 бодова. У руралној средини просјечан број бодова на тесту је $M=35,41$ са најмањим оствареним резултатом од 22 бода и највишим од 48. Када посматрамо пол и успјешност рјешавања задатака на тесту, дјечаци су постизали нешто боље резултате у односу на дјевојчице.

Табела 8. Дистрибуција испитаника према категоријама информатичке писмености

Категорије информатичке писмености	Неписмен		Просјечно писмен		Писмен		Укупно	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Урбана средина	3	10,35	9	31,03	17	58,62	29	100
Рурална средина	1	3,34	11	36,66	18	60	30	100

Легенда: N-број испитаника; % - проценат.

Подаци у табели 8 за урбану средину показују да 10,35% испитаника ($N=3$) припада информатички неписменим ученицима, који посједују ограничена знања; 31,03% испитаника ($N=9$) су просјечно писмени, а 58,62% испитаника ($N=17$) сматрамо информатички писменим, од укупно $N=29$. Затим, у руралној средини имамо 3,34% испитаника ($N=1$) који су информатички неписмени; 36,66% ($N=11$) просјечно писмених, док 60% испитаника ($N=18$) процјењујемо као писмене, од укупно $N=30$ испитаника.

ДИСКУСИЈА

Спроведено истраживање односи се на информатичку писменост дјеце у основној школи. Као што можемо видјети у оквиру резултата истраживања, направили смо паралелу, односно поређење нивоа информатичке писмености ученика деветог разреда урбане и руралне средине.

Табелама је приказана укупна полна структура испитаника, удио ученика у зависности од средине у којој живе, основни дескриптивни показатељи за дјечаке и дјевојчице урбаних и руралних средина, нормалност дистрибуције тестирана Колмогоров-Смирновим тестом, разлике у информатичкој писмености, као и дистрибуција испитаника према категоријама информатичке писмености.

Шемперова (2015) у својим истраживањима дјеце основношколског узраста сматра да ученици знају употребљавати рачунар за разне корисне сврхе, а самим тим и да су информатички писмени. Сличне резултате у свом раду наводи Рамадан (2018), који закључује да је висок ниво информатичке писмености, како у нижим, тако и у вишим разредима основне школе. Иванова (2015) је дошла до другачијих резултата. Наиме, дјеца у нижим разредима слабије познају дијелове рачунара и софтвере, док је у вишим разредима познавање дијелова рачунара и програма које користе задовољавајуће. Такође, она у свом раду говори о томе колико је информатичка писменост задовољавајућа, толико је и забрињавајућа.

У нашем истраживању резултати показују да постоје разлике у информатичком знању код ученика из урбане у односу на ученике из руралне средине, који су остварили боље резултате на тесту информатичке писмености. Иако је проценат писмености задовољавајући, такође, имамо велики проценат неписмености, с обзиром на то да је 21. вијек и да је информатички свијет, а и сам свијет технологије, много напредовао. Међутим, морамо узети у обзир и то да постоји вјероватноћа да у обје средине постоје ученици који немају адекватне услове и средства – како за похађање наставе, тако и за приступ савременим технологијама.

До сличних резултата дошла је и Теодоровићева (2016), која наводи да испитаници немају довољно развијене информатичке способности, те да је њихово основно знање стечено током образовања - недовољно, па су потребна даља усавршавања на том подручју. Како многи аутори врше истраживања и баве се овом темом можемо уочити сличности у резултатима до којих су дошли и аутори као Вркић-Димић (2014), те

Надрљански (2006).

Може се рећи да је једно од главних ограничења спровођења овог истраживања било то да је исто спроведено у само двије основне школе. Стога се закључци и резултати до којих смо дошли не могу сматрати у потпуности мјеродавним, нити можемо донијети општи суд о информатичкој писмености у свим основним школама.

ЗАКЉУЧАК

У времену у којем живимо свакодневно се сусрећемо са разним средствима напредне технологије, а употреба истих постала је наша неизбјежна свакодневица. Да бисмо успјешно руковали свим тим средствима које нам пружа савремена технологија, а којих је све више из дана у дан, прије свега, потребно је да будемо поткријељени информатичком писменошћу, а која је и тема нашег истраживања.

Наиме, истраживање је спроведено код дјецe основношколског узраста, управо из тог разлога што дјеца своја прва информатичка знања стичу у основној школи. Главни циљ овог истраживања био је испитати и анализирати колико су дјеца у основној школи информатички писмена. Резултати истраживања до којих су долазили други аутори који су се бавили проблематиком информатичке писмености не разликују се много од резултата добијених у овом раду.

На основу анализе и процјене информатичке писмености ученика основних школа и података који су добијени овим истраживањем, можемо рећи да информатичка писменост и није на завидном нивоу. Треба истаћи да се однос нивоа писмености дјечака и дјевојчица из урбане и руралне средине разликује. У сврху подизања нивоа писмености дјецe, потребно је и усавршавање наставног кадра. Како би наставници надоградили и усавршили своја знања из области информатике, било би пожељно да посјећују савремене семинаре, научне скупове, као и курсеве, јер би тако били у корак са брзим развојем технологије. Самим тим, наставници би требало да буду стручно оспособљени за коришћење савремених технологија у образовању, како би на адекватан начин преносили знање на млађе генерације, тако да ученици, поред друштвених мрежа, упознају хардвер и софтвер рачунара, као и неке програмске језике. Барем једном годишње, у циљу провјере стручног кадра, веома је важно тестирати наставнике из актуелних информатичких области. Такође, сматрамо да ова тема није довољно истражена, како због једноставности

истраживања тако и због малог узорка испитаника, па је стога потребно много више истраживања како би резултати били прецизнији.

Оно што на крају можемо закључити јесте то да је наставу информатике потребно константно унапређивати како би се повећао ниво писмености дјеце основношколског узраста, па би, самим тим, и резултати свих будућих истраживања овог типа били знатно бољи.

ЛИТЕРАТУРА

- Bjekić, M. i Stanković, N. (2006). *Informatička pismenost nastavnika tehnike*. Stručni rad, Čačak: Tehnički fakultet u Čačku.
- Hučić, M. (2017). *Povezanost školskog knjižničara i učitelja informatike u svrhu informatičkog opismenjavanja*. Diplomski rad, Zagreb: Filozofski fakultet.
- Ivanov, A. (2012). *Informatička i informaciona pismenost učenika i nastavnika u osnovnoj školi*. Istraživački izveštaj, Čačak: Fakultet tehničkih nauka.
- Jakubin, M. (2020). *Informatička pismenost učenika mlađe školske dobi*. Diplomski rad, Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti.
- Jobnetwork (2020) *ProProf Quizzis* доступно на <https://www.proprofs.com/quiz-school/story.php?title=computer-literacy-quiz> (преузето 1.2.2021.)
- Nadrljanski, Đ. (2006). Informatička pismenost i informatizacija obrazovanja. *Informatologia*, 39(4), 262-266.
- Ramadan, E. (2018). *Uloga metodologije pedagoških istraživanja u cilju povećanja informatičke pismenosti djece u osnovnoj školi*. Diplomski rad, Pula: Fakultet informatike.
- Šemper, N. (2015). *Istraživanje informatičke pismenosti djece nižih razreda osnovne škole*. Diplomski rad, Zagreb: Učiteljski fakultet.
- Špiranec, S. i Banek-Zorica, M. (2008). *Informacijska pismenost: teorijski okvir i polazišta*. Zagreb: Zavod za informacijske studije odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.
- Tatković, N. & Močinić, S. (2012). *Učitelj za društvo znanja. Pedagogijske i tehnološke paradigme bolonjskog procesa*. Pula: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Odjel za odgojne i obrazovne znanosti.
- Teodorović, J. (2016). *Samoprocjena i procjena informatičke pismenosti učitelja razredne nastave*. Diplomski rad, Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti.
- Tomičić, L., Cvrtila, M., i Pavetić, D. (2012). Važnost informatičke pismenosti učenika ekonomske škole. *Učenje za poduzetništvo*, 2(2), 87-93.
- Vrkić-Dimić, J. (2014). Suvremeni oblici pismenosti. *Školski vjesnik: časopis za pedagojsku teoriju i praksu*, 63(3), 381-394.

ПРИЛОЗИ

Прилог 1. – Тест информатичке писмености

Напомена: Тест који је употријебљен за истраживање је од водеће рекламне мреже за запошљавање - „Jobnetwork“, а у изворном облику је доступан на: <https://www.proprofs.com/quiz-school/story.php?title=computer-literacy-quiz> .

ТЕСТ ИНФОРМАТИЧКЕ ПИСМЕНОСТИ

- Истраживање се спроводи у сврху провјере информатичке писмености ученика основношколског узраста.
- Попунити упитник/тест заокруживањем једног тачног одговора.
- Упитник се састоји од 25 питања и 2 питања о личним подацима.
- Тест је анониман.
- Хвала Вам много на труду и издвојеном времену за попуњавање овог упитника!

Пол (заокружи одговор):

- а) м
- б) ж

Школа:

- а) ОШ „Ђирило и Методије“ Главичице
- б) ОШ „Јован Дучић“ Бијељина

1. Како називамо ове слике?

- а) Click art
- б) Pictoclicks
- в) Icons
- г) Taskbar

2. Како се зову сљедећа дугмад?

- а) дугмад прозора
- б) дугмад екрана
- в) дугмад за промјену величине
- г) Вејјамин буттонс

3. Како постићи да се појави овакав прозор?

- а) дупли клик лијевим тастером миша
- б) један клик десним тастером миша
- в) један клик лијевим тастером миша
- г) клик на опцију „СТАРТ“

4. Како се зове овај Windows елемент?

- а) Workbar
- б) Taskbar
- в) Program bar
- г) Spasebar

5. Шта је Windows XP?

- а) оперативни систем рачунара
- б) програм за приказивање слика на екрану
- в) систем за приказивање фотографија и слика на рачунару

г) хард диск

6. Како зовемо овакав Windows екран?

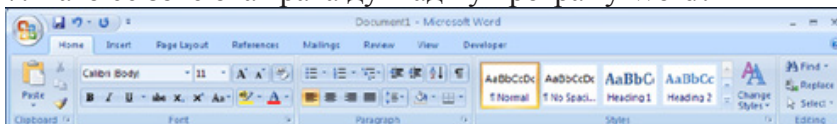
а) Desk screen

б) Desktop

в) Desk window

г) Home page

7. Како се зове ова трака дугмади у програму Word?

а) Home page

б) Ribbon

в) Taskbar

г) Button bar

8. Ово је ознака ког порта?

а) PS/2 port

б) USB port

в) Parallel port

г) Pass Port

9. У ком прозор најбрже можете приказати расположиви простор на Хард диску?

- а) System Properties
- б) My Computer
- в) My Documents

10. Како се зову документи, цртежи и програми смјештени на Хард диску?

- а) фасцикле
- б) фајлови
- в) Folder properties
- г) DVD

11. Шта значи када у прозору Internet Explorer-а видите сљедећу поруку?

The page cannot be displayed

- а) Веб страница је превелика за Ваш екран
- б) подешавања рачунара су прилагођена тако да овој Веб локацији није могућ приступ
- в) Интернет веза не ради
- г) монитор није укључен

12. Да ли су дозвољени размаци у Веб адресама?

- а) Да, али само између слова.
- б) Да.
- в) Не.

13. Како се зове „прескакање“ односно прелажење са једне Веб странице на другу?

- а) скакање
- б) хајпервеза
- в) сурфовање

14. Које врсте штампача постоје?

- а) ласерски и модемски штампачи
- б) ласерски и инк-џет штампачи
- в) ласерски и типек штампачи

15. Како се зове ова врста рачунара?

- а) лаптоп
- б) лаптоп
- в) топлап
- г) Windows mobile

16. Да ли је **www.visualsteps@com** исправна Веб адреса?

- а) Да, ова адреса је тачна. Као резултат симбола @, прва Веб страница се одмах отвара.
- б) Не, јер тачку треба замијенити симболом @.
- в) Не, јер знак @ треба замијенити тачком.

17. Шта значи **downloading from the Internet**?

- а) преузимање датотека са Интернета
- б) пад нивоа игре на Интернету
- в) преглед Веб страница на Интернету

18. Шта значи зелена валовита (таласаста) линија испод ријечи или фразе у документу у програму Microsoft Word?

- а) ријеч или фраза су погрешно написане
- б) ријеч или фраза могу садржати граматичку грешку
- в) ријеч или фраза су копиране у Clipboard

19. Шта се дешава када кликнете на ово дугме на Internet Explorer-у?

- а) на лијевој страни прозора појављује се листа претходно посјећених Веб локација
- б) посљедња радња је поништена
- в) на лијевој страни прозора појављује се листа омиљених Веб адреса

20. Шта је претраживач?

- а) програм који надгледа Ваше понашање при сурфовању на Интернету
- б) Веб локација на којој можете да укуцате кључне ријечи и претражите их на милионима Веб страница
- в) Веб локација на којој можете кликнути на стотине категорисаних Веб адреса

21. Који уређај повезује Ваш рачунар са Интернетом?

- а) телефонски кабл
- б) модем
- в) Хард диск
- г) CD ROM

22. Коју траку користимо за промјену маргина у Microsoft Word-у?

- а) Page Layout
- б) View
- в) Home
- г) Insert

23. Шта значи WWW?

- а) Web World Works
- б) World Wide Web
- в) World Wide Watch
- г) World Wrestling Federation

24. Ако сте повезани на Интернет, Ви сте:

- а) Outline
- б) Offline
- в) Online

25. У програму Microsoft Word, црвена линија испод ријечи значи:

- а) провјерите граматичку исправност
- б) ријеч нема синоним
- в) ријеч је погрешно написана
- г) рјечник је пун

ANALYSIS OF THE STATE OF INFORMATION LITERACY IN CHILDREN IN PRIMARY SCHOOLS

Abstract: *In this paper, the level of information literacy in children in primary schools is analyzed. Computer literacy refers to knowledge of computer hardware and software, as well as the use of computers and computer programs in everyday life. Given that we live in the modern age, we are witnessing the importance of informatics as a science, which has taken a significant role in all spheres of life. Precisely for that reason, we came up with the idea to examine the level of knowledge of informatics in primary school students. The basic measuring instrument was a test consisting of 25 questions and covering basic IT segments. The research tested ninth grade students in urban and rural areas, and the purpose was to check the level of primary school students, when it comes to computer literacy.*

Keywords: *computer literacy, children, school.*